

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupen Mgr. Filipem Macháčkem, advokátem, se sídlem Přemyslovská 28, Praha 3, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje**, se sídlem tř. Kosmonautů 189/10, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2012, č. N 8073512 a č. N 8073513, série AN/2009, ve věci přestupku, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 17. 7. 2013, č. j. 76 A 12/2013 - 42,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou dne 8. 4. 2013 u Krajského soudu v Ostravě domáhá vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalované vydaného v blokovém řízení dne 20. 2. 2012 pod č. j. KRPM-24362/PŘ-2012-140917. Žalobce z výpisu karty řidiče zjistil, že měl dne 20. 2. 2012 spáchat přestupek v Zábřehu, za který mu měla být udělena bloková pokuta. Tento přestupek byl spáchán vozidlem značky Mitsubishi Pajero SPZ X dne 20. 2. 2012. Žalobce je sice vlastníkem tohoto vozidla, na místě přestupku se skutečně nacházel a na výzvu policistů předložil doklady k němu, aby prokázal jeho původ, ale v době údajného spáchání přestupku řídila vozidla R. K. V další části své žaloby žalobce v rozporu s tím, co výše uvedl, namítl, že neměl vzhledem k nepřítomnosti na místě žádnou možnost odmítnout projednat přestupek v blokovém řízení a vyslovit souhlas či nesouhlas se sankcí. Neměl tak možnost využít práva na podání opravného prostředku a vést příslušné správní řízení, tedy nespokojit se s ukončením věci v blokovém řízení. Žalobce tvrdí a dokládá, že

se jedná o nicotné rozhodnutí a rovněž se cítí zkrácen na svých právech nezákonným postupem žalovaného, což mělo za následek vydání nicotného a nezákonného rozhodnutí.

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, usnesením ze dne 17. 7. 2013, č. j. 76 A 12/2013 - 42, návrh odmítl a dále rozhodl, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena žalované. V odůvodnění svého usnesení krajský soud uvedl, že v průběhu soudního řízení došlo k upřesnění judikatury, a proto soud v návaznosti na tuto judikaturu zvolil další procesní postup. Po citaci ust. § 46 odst. 1 písm. a) a § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a § 104 odst. 1 věta druhá zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), krajský soud poukázal na to, že soudní řízení správní má kasační charakter a žalobce se domáhá toho, aby bylo vysloveno, že nebyl dán souhlas k blokovému řízení. V souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 - 65, krajský soud vyslovil názor, že obnova řízení na žádost účastníka podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu přichází v úvahu u přestupku, který byl vyřízen v blokovém řízení postupem podle § 84 a násl. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, jen v případě, že žadatel neudělil souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení. Vzhledem k této nové judikatuře a kasačnímu charakteru soudního řízení správního, krajský soud posoudil podle obsahu podání žalobce tak, že jde o žádost o obnovu řízení a věc postoupil žalované k dalšímu řízení. Poukázal pak na to, že soud může přezkoumávat pouze případné rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí ve věci obnovy řízení. Závěrem krajský soud s odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2007, č. j. Nad 39/2006 - 16, vyšel z toho, že zjistil-li soud rozhodující ve správním soudnictví, že v projednávané věci není dána pravomoc soudů (resp. že soudnímu řízení má předcházet řízení před jiným orgánem) a na místě není ani postup podle § 46 odst. 5 s. ř. s., návrh podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítne pro neodstranitelný nedostatek jedné z podmínek řízení a věc za přiměřeného použití § 104 odst. 1 věty druhé o. s. ř. postoupí příslušnému orgánu.

Krajský soud pro úplnost doplňuje, že podání posoudil pouze jako žádost o obnovu řízení a s ohledem na celý obsah podání nikoliv současně jako žalobu na ochranu proti nezákonnému zásahu.

Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 d) a e) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnost a nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu a dále poukazuje na to, že vada řízení před krajským soudem měla za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Ačkoliv krajský soud věc postoupil k projednání žalované, stěžovatel má za to, že vzhledem k právní úpravě mimořádných opravných prostředků jako je obnova řízení, kde je rozhodující právní názor správního orgánu - v tomto případě Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje - jsou jeho šance mizivé. Stěžovatel má za to, že soud je oprávněn sám vyslovit nicotnost napadeného rozhodnutí. Poukazuje na to, že soudní řád správní neupravuje zvláštní řízení o návrhu na prohlášení nicotnosti, a ani nestanovuje zvláštní podmínky řízení o žalobě, jež je založena právě na tvrzené nicotnosti rozhodnutí. Vychází proto z toho, že žalobu k soudu lze v určitém ohledu považovat za „řádný“ opravný prostředek ve smyslu § 5 s. ř. s. zejména s ohledem na ustanovení § 77 odst. 2 správního řádu, neboť je to jediný prostředek, který umožňuje žalobci spolehlivě dosažení

deklarace nicotnosti. Odvolání, a ani jakási zvláštní forma opravného prostředku proti eventualitě vydání rozhodnutí v blokovém řízení, totiž požadavek konání řádného správního řízení, prostředkem k deklaraci nicotnosti není. Dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 9 As 75/2010 - 53, v němž se uvádí, že vyslovení nicotnosti vyhrazuje správní řád toliko soudům.

Stěžovatel namítá, že případný návrh na obnovu řízení není „opravným prostředkem“ proti rozhodnutí vydanému v blokovém řízení, nýbrž jednou z paralelně vedle sebe jdoucích a navzájem se vylučujících cest, kterou může být řízení ve věci nicotného rozhodnutí o přestupku vedeno. Stěžovatel namítá, že musí z hlediska principu právní jistoty existovat vymahatelná obrana proti nicotnému rozhodnutí vydanému v přestupkovém řízení i v případě, že bylo vydáno, ačkoli vydáno být nemělo, přičemž okolnosti vydání jsou takové, že vedou k nicotnosti takového rozhodnutí (v této souvislosti poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 10. 8. 2011, č. j. 9 As 25/2010 - 44). Stěžovatel v závěru zdůrazňuje, že objektivní právo nicotnost považuje za natolik závažnou vadu správního aktu, že umožňuje, aby kdykoliv, tedy bez ohledu na jakékoliv lhůty k použití řádných nebo mimořádných opravných prostředků, nebo prostředků dozorcího práva, bylo možno nastolit vydáním deklaratorního rozhodnutí právní jistotu o tom, že určitý akt, jenž se prima facie jeví být závazným aktem správního orgánu, je ve skutečnosti akt nicotný, a tedy že vůbec správním aktem není a nikdy nebyl (§ 77 odst. 2 správního řádu). Stěžovatel proto navrhl, aby usnesení krajského soudu bylo z důvodu výše uvedených zrušeno.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž je vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost nebyla shledána důvodnou.

Před vydáním napadeného usnesení krajského soudu rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 - 65, mimo jiné uvedl následující:

„Podmínkou přípustnosti žaloby, jejímž jediným důvodem je tvrzená nicotnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně či rozhodnutí o odvolání, je vyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem ve smyslu § 68 písm. a) s. ř. s. Ustanovení § 68 písm. c) s. ř. s. je obsoletní a nemůže být ani v případě takové žaloby důvodem pro její odmítnutí.

Žaloba, jejímž jediným důvodem je tvrzená nicotnost rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení postupem podle § 84 a násl. zákona o přestupcích, je nepřipustná podle § 68 písm. a) s. ř. s.

Účastník řízení, v němž mělo být vydáno nicotné rozhodnutí, je oprávněn namítat tuto nicotnost v navazujících řízeních, ve kterých má tvrzený neexistující správní akt sloužit jako exekuční titul nebo jako podklad pro další úkon správního orgánu.“

V dalším svém rozhodnutí z 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 - 65, rozšířený senát připustil možnost obnovy řízení na žádost účastníka podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu u přestupku, který byl vyřízen v blokovém řízení postupem podle § 84 a násl. zákona o přestupcích, v případě, že žadatel neudělil souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení. Pokud návrhu na obnovu řízení není správním orgánem vyhověno, pak rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí zamítnutí žádosti o obnovu správního řízení podléhá soudnímu přezkumu (§ 65 odst. 1 s. ř. s.).

V projednávané věci stěžovatel neuvádí zásadní výhrady k postupu krajského soudu, vyjádřeném v napadeném usnesení, což je ve smyslu uvedených rozhodnutí rozšířeného senátu jediná cesta vedoucí ke zvrácení rozhodnutí vydaném v blokovém řízení, pouze vyslovuje přesvědčení, že v případě zvolení tohoto postupu v řízení před správním orgánem jsou jeho šance mizivé. To však nic nemění na jeho možnosti bránit se případnému zamítnutí návrhu na obnovu řízení žalobou u soudu, jak na to rozšířený senát poukázal ve svém usnesení č. j. 1 As 21/2010 - 65.

Se stěžovatelem lze sice souhlasit v tom, že krajský soud se dostatečným způsobem nevypořádal s jeho námitkou o možnosti brojit žalobou proti nicotnému správnímu rozhodnutí, ve světle citovaných rozhodnutí rozšířeného senátu, zejména pak usnesením č. j. 7 As 100/2010 - 65 pak nutno vyjít z toho, že taková žaloba je nepřipustná. Šestý senát Nejvyššího správního soudu rozhodující ve věci stěžovatele musí z rozhodnutí rozšířeného senátu vycházet, proto nelze než dospět k závěru, že kasační stížnost domáhající se zrušení usnesení krajského soudu nelze shledat důvodnou.

Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšná žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala, proto bylo rozhodnuto, že žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl

pokračování

6 As 121/2013 - 22

předseda senátu